

MASSAKERN I SON MY

Minnesmärke för offren i My Lai-massakern.

40 ÅR SEDAN VÄRLDEN FICK VETA OM MASSAKERN PÅ 504 VIETNAMESISKA BYBOR

”De flesta som deltar gör det utan att visa vad de känner; de vandrar runt, skjuter metodiskt på alla vietnameser som visar sig; en soldat öppnar eld på 25 meters håll mot en ung kvinna med ett barn i famnen: en kula sliter bort delar av ansiktet på barnet, en annan klipper av kvinnans ena arm, som dock hänger kvar, dinglede i en remsa hud; hon springer in i en hydda och någon ropar ut en order att följa efter och döda henne. En del tar tillfället i akt för annat.

En soldat hejdar en kvinna som kommer gående med ett barn; han sätter sitt gevär mot barnets huvud, drar ned sina byxor och tvingar kvinnan att suga hans kuk. Här och var pågår våldtäkter, enskilt eller i grupp. Oftast mördas kvinnorna eller flickorna direkt efteråt, vid åtminstone ett tillfälle genom att en automatkarbin

avfyras inne i sköten på offret...”

Historikern Peter Englunds skildring av massakern i den vietnamesiska byn Son My den 16 mars 1968. För i höst fyrtio år sedan avslöjades inför världen den massaker som följde när det amerikanska C-kompaniet under kapten Ernest Medinas befäl landstattes från helikoptrar i området My Lai i södra Vietnam.

Bortåt femhundra vietnamesiska civila, åldringar, kvinnor och barn slaktades i byn Son My under fyra förmiddagstimmar i en av Vietnamkrigets värsta blodsgörjer. Första plutonens chef, William Calley, dömdes för krigsförbrytelse till livstids fängelse, men släpptes fri efter tre år i husarrest.

Massakern var en av många i det amerikanska krig som kostade minst två miljoner civila livet i Syd- och Nordvietnam. Bara de

amerikanska bombningarna av Nordvietnam under Operation Rolling Thunder 1965-68 kan ha kostat över 180 000 civila livet.

En historia att begrunda när det svenska Sanningsministeriet Forum för Levande Historia nu ställer ut de Röda Khmerernas folkmord till beskådande av kommunismen brott. Att Kambodja bombades mer än Vietnam och, med experternas ord, kan ha varit ”det mest bombade landet i världen”, kanske skulle kunnat bidra till förklaringen av bestialiteten i bombmattornas och Song Mymassakerns röda kölvatten.

Peter Englunds essä från ett besök i Son My publicerades i tidningen Vi, våren 1995.

Håkan Blomqvist